

De Lustrumkoerier

Onregelmatig verschijnend tijdschriftje der Schiedamsche Toneelvereniging onder het devies "Utile Dulci" nummer 4

Dank U, Sinterklaasje!

Nou, de eerste tegenslag is binnen. Zojuist heeft de gemeente Schiedam het bestuur van U.D. gewaarschuwd dat vanwege de intocht van Sinterklaas **de hele binnenstad van Schiedam op zaterdag 12 november wordt afgesloten.**

Er is daarom besloten de toneelvoorstelling te verplaatsen naar **vrijdagavond 11 november** en lustrumviering te laten staan op **zaterdag 12 en zondag 13.**

Nadere berichten in Lustrumkoerier 5!

De jaren 1921 – 1931

In mei 1921 werden al voorbereidingen getroffen voor de viering van het 10-jarig bestaan. "De Vereeniging hoopt in November e.k. haar 10 jarig jubileum op feestelijke wijze te herdenken. Wy stellen ons voor bij die gelegenheid een "GEDENKBOEKJE" te doen verschynen, waarin een overzicht zal worden gegeven van de wyze waarop "Utile Dulci" in de afgelopen 10 jaren het nuttige met het aangename heeft weten te vereenigen. [...] Het werkje zal ca. 24 bldz.(48 Pags) zwaar kunstdrukpapier omvatten, terwyl het tevens in de bedoeling ligt er een aantal cliché's in op te nemen, zoodat het geheel een smaakvol aanzien zal hebben."

Tienjarig bestaan

Er werd op 11 november 1921 een Feestvoorstelling gegeven van het stuk Timm Boots, waarvan de opbrengst, heel diplomatiek, "„gelijkelijk verdeeld zal worden onder de Schied. Gezondheidskolonies, de Ver. tot Bestrijding der Tuberculose en de Schied. Ver. tot Bescherming v. Zuigelingen." Het eigenlijke feest vond plaats op zaterdag 12 november: Er zal die middag een Afternoon-Tea worden gehouden in Maison van der Heyden, terwijl na afloop der avondvoorstelling een SOUPER zal plaatshebben in het gebouw van den Bond van Distillateurs. " Bij dit souper zaten onder andere aan "de leden van het Eerecomité en de Feestcommissie. Prijs per couvert f 9.- (Wynen inbegrepen)." Het gedenkboekje, waarvan nog één exemplaar bewaard is gebleven, werd overigens voor f 5,- verkocht. Dat moet voor die tijd een aardig bedrag zijn geweest.

De tafelschikking van het souper blijkt zorgvuldig bewaard te zijn: 33 personen waaronder 7 gasten zaten aan de tafel, met als middelpunt Burgemeester A.J. Gysen. Het "Finantieel Overzicht" van die

avond geeft aan dat de 26 betalende deelnemers elk f 11,50 neertelden.

1922

In dit jaar viel de keus op "Femina", waarin slechts 4 personen meespeelden. Er moest kennelijk binnen één maand een stuk ingestudeerd worden! Het stuk werd zes maal opgevoerd, onder meer voor "Kunstgenot" in Middelharnis. De recensie in "Onze Eilanden" van 12 april 1922 bestaat voor het grootste deel uit het naver-tellen van de inhoud met aan het eind welgeteld vijf regels over de spelers. De slotzin luidt: "s Avonds zijn in de zaal een paar zwarte handschoenen gevonden, welke bij den heer A. Zaaier, alhier, zijn terug te bekomen."

Op zaterdag 21 October 1922 wordt één keer, ter gelegenheid van de heropening van het gebouw Musis Sacrum, de een-acter 'Pak-Idylle' opgevoerd. Daarna wordt alle aandacht gericht op het nieuwe stuk voor het seizoen 1922-1923: "Tilly".

UTILE DULCI.
Bezoekt de
Weldadighheids-Voorstelling
op **Vrijdag 15 December 1922,**
des avonds 8 uur, in het Ge-
bouw „Musis Sacrum”.

TILLY,
blyspel in 4 bedr., van Francis
Stahl.

Kaarten à f1.75 en f1 ver-
krygbaar bij den Heer A. DE
GROOT, Tuinlaan 62, en des
avonds aan de zaal.

Groot succes.
6972 3

Tilly

Dat stuk blijkt niet voor iedereen geschikt te zijn: is de recensie in de Schiedamsche Courant van 16 december 1922 lovend, in de Nieuwe Schiedamsche Courant van dezelfde dag staat "Het stuk zelf, al bevatte het dan veel waars en moois, kon tot onzen spijt vanwege eenige gewaagde lichtzinnigheden onze goedkeuring niet wegdragen, wel stond het spel der verschillende acteurs en actrices over 't algemeen weer op zeer prijzenswaardig peil.[...]"

Meer willen we er dezen keer niet van zeggen, in de hoop, dat U.D. de volgende maal in de keuze van haar stuk voorzichtiger moge zijn.”

Pijnlijk getroffen

Nou, dat valt verkeerd bij Mr. D. Visser, voorzitter, en de heer A. de Groot, secretaris van U.D. In een ingezonden stuk stellen zij:”Zonder uwen toneelrecensent in zijn recht te willen tasten, om ook critiek te oefenen, op door dilettanten gespeelde toneelstukken, meenen wij toch te moeten opmerken dat het verslag over onze Tooneel-voorstelling ons niet alleen verwonderd, doch ook pijnlijk getroffen heeft. In hooge mate verwonderd omdat wij de appreciatie van uwen recensent als zouden daarin “gewaagde lichtzinnigheden” voorkomen geenszins kunnen onderschrijven [...] Pijnlijk getroffen, omdat een dergelijke critiek niet alleen nadeelig zal werken op de finantieele uitkomsten van volgende Liefdadigheids-voorstellingen, maar ook omdat zulks de reputatie schendt van de executanten, die een belangrijk deel van hun vrijen tijd opofferen ten bate der Weldadigheid.”

De redactie geeft echter geen krimp: “Naar aanleiding van bovenstaand stuk willen wij opmerken dat we het door ons tegenover “Tilly” ingenomen standpunt onveranderlijk handhaven. We hebben het toneelstuk beoordeeld naar de katholieke zedelijkheidsbegrippen, die nooit veranderen en waarvoor al het andere, als 't materieele, sociale enz. moet wijken.

Wij nemen daarom de woorden “gewaagde lichtzinnigheden”(waarmede wij o.a. qualificeeren de uitlating van den bankier Rebus, dat hem de zedelijkheid niets aanging) niet terug.”

Nattigheid

Kennelijk voelt de redactie toch ergens nattigheid, want de volgende dag komen ze er nog eens op terug: “... willen we er nogmaals de aandacht op vestigen dat we daarmee absoluut niet bedoeld hebben, het weldadigde werken van U.D. tegen te werken en ook niet om de acteurs of actrices persoonlijk te treffen. Verre van dat, hebben wij gemeend het stuk zoo te moeten becritiseeren alleen omdat enkele passages eruit niet met de katholieke zedelijkheidsbegrippen strookten. Den regisseur van U.D. hebben wij dit ook in een persoonlijk onderhoud medegedeeld. Waren de bedoelde passages gecoupeerd geworden, dan had onze critiek niet ongunstig behoeven te zijn.”

In totaal zes voorstellingen gespeeld, de laatste in Hotel “Deurloo” te Voorschoten, waar 'aan den penningmeester van “het Groene

Kruis”f 172,50 ter hand is gesteld als netto-opbrengst van de laatst gegeven tooneeluitvoering”.

Een-acters

1923 werd het jaar van wat men toen Modern Klein Tooneel noemde: eenacters, soms twee, soms vier op een avond. In totaal zeven keer opgevoerd. Eind 1923 besloot men tóch maar weer een groter stuk in te studeren. Dat werd “Weldoeners der menschheid”, in de pers omschreven als “een dankbaar te spelen stuk, ietwat zwaarwichtig en verouderd, maar toch nog altijd aantrekkelijk”. Acht keer werd dit stuk gespeeld. De uitvoering op 8 december 1923 in de bovenzaal van Hotel Leeuwendaal te Rijswijk was “ten bate van het Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangelen”.

Of het serieus bedoeld was is helaas niet meer na te gaan, maar op 10 december 1923 werden twee eenacters opgevoerd in de Victoria-Club te Scheveningen waarbij het programma vermeldde “Met welwillende medewerking van de werelberoemde tooneelclub ‘Utile Dulci’.”

Bezuiniging, toen al

Het klinkt bekend, maar het is een tekst uit april 1924: “Zooals U waarschijnlijk bekend is heeft de Gemeenteraad de subsidie voor de Openbare Leeszaal en Bibliotheek over 1924 met ongeveer f 600 verminderd.” En natuurlijk sprong U.D. in met het aanbod het stuk “Mrs. O” belangeloos op te voeren.

12 1/2 jaar

In 1924 vierde U.D. haar koperen jubileum – toen al werd kennelijk geprobeerd elke gelegenheid aan te grijpen om een feestje te bouwen. Tot eind 1923 hadden deze geboren feestvierders overigens wel kans gezien om f 9474,65 te schenken aan een lange lijst van goede doelen. Het Gedenkschrift, uitgegeven ter gelegenheid van dit jubileum, stelde: “verder eindigen wij dit overzicht met den wensch, dat het ook nu den leiders van “U.D.” gegeven moge zijn het voortbestaan van “Utile Dulci” te verzekeren. Laten zij zich vooral niet, evenals bij het 10-jarig bestaan, laten beïnvloeden door hen, die beweren dat het nu mooi genoeg is geweest en de feestelijke herdenking van zoo'n afgesloten tijdperk er zich juist zoo bij uitstek toe leent om er een streep achter te zetten.” Het seizoen wordt besloten met de opvoering, 5 maal, van “De schoonzoon van mijnheer Poirier”, een stuk wat tegenwoordig een draak genoemd zou worden maar waar de Couran-

ten ellenlange kolommen aan wijdden. Het grootste deel van die recensies werd overigens besteed aan het tot in de kleinste details weergeven van de inhoud van het stuk. Pas aan het eind werden de verichtingen van de spelers van U.D. van commentaar voorzien. Alle kranten bleken dat te doen in die tijd, maar wel in de meest fraaie bewoordingen. "Mevr. Guusje Hoek-Lengnet deed velen boeien door haar prijzenswaardig ongekunstelde vertolking van haar rol "Antoinette". Heel goed wisten de plankhelden den toestand te hekelen zooals die bestonden in jare 1846 tusschen den adel en de gegoede burgerij. Daverend applaus weerklonk na ieder bedrijf. Het was een mooie avond".

Mislukking

Het jaarverslag over die periode geeft een fraai beeld van de interne problemen bij U.D. "In verband met het ter Algemene Vergadering van 28 mei 1923 besprokene werd getracht een aantal jongere leden te werven, hetgeen helaas min of meer op een mislukking is uitgelopen daar by de eerste ballotage van 15 nieuwe leden er slechts 6 het lidmaatschap aanvaardden en later nog bleek dat van die 6 leden er slechts 3 aanspraak op een rol maakten en zelfs op die drie nog niet eens vast gerekend kon worden. Het schynt dat de tegenwoordige jeugd andere aspiraties als het beoefenen der tooneelspeelkunst heeft, hetgeen in het algemeen en voor Utile Dulci in het byzonder te betreuren valt". U ziet, niets nieuws onder de zon!

1925

In **1925** wordt het publiek vermaakt met "De Zedelijkheidsdictator", een 'spotternij in drie bedrijven'. In die tijd mocht een burgemeester met de Gemeentewet in de hand de opvoering verbieden van tooneelwerken op gronden van zedelijkheid of wegens het opleveren van gevaar voor de openbare orde of het gezag. Daar was dus een leuk toneelstuk over te schrijven. Het stuk ging 7 keer over het voetlicht en of het toeval was of niet, burgemeester Gijzen van Schiedam had juist de opvoering van "Allerzielen" verboden..... De Goudsche Courant barstte uit in superlatieven: "En de vertolking door de Schiedamsche dilettanten was waarlijk zóó in alle delen af, het liep alles zoo vlot en het werd met zooveel animo gespeeld, dat het een waar genoeg was de drie bedrijven van het begin tot het eind te volgen".

Het volgende stuk werd "Uit den mist in den mist", wat onder andere gespeeld werd ten bate der 'Vereeniging Zorg Voor

Het Achterlijke Kind ' en het "Damescomité tegen Armoede".

Watersnoodramp

In januari 1926 wordt de Bommelerwaard getroffen door een dijkdoorbraak. Jan Vos, de regisseur van UD gedurende vele jaren, laat zijn dichtader stromen en draagt zijn gedicht voor tijdens de Weldadigheids-soirée op 14 januari:

"Ziet gy hoe angstig zwelt de stroom,
Ziet gy de dyken allengs scheuren,
En hoort wat klagend U de wind voorspelt:
't is louter smart, 't is louter weê"

In datzelfde jaar wordt een voorstelling gegeven ten bate van de Vereeniging "Rustoord voor zwakke Huismoeders", die in "De Avondpost" niet onverdeeld lof oogst: "Opgevoerd werd een tooneelstukje dat voor dilettanten heel zwaar te spelen is; het verwonderde ons dan ook niet dat de spelkwaliteiten, alsmede de tooneelaankleding niet boven het middelmatige uitkwam. Een uitzondering maakte hierop slechts de hoofdpersoon, John Smith; de overige spelers zullen nog veel moeten studeeren en repeteeren en moeten trachten het natuurlijke van het gemaakte te onderscheiden". Over hetzelfde stuk, op dezelfde avond gezien, schreef "Het Vaderland": Het stuk met de pakkende intrigue had veel succes. Dit is zeer zeker in de eerste plaats te danken aan de heeren Jan Vos en J. Hazeu, Maar ook den dames komt een pluimpje toe, vooral Luc. Vos was alleraardigst. De hulpprediker John Smith, kalm en waardig uitgebeeld door J. Leyenaar deed velen in den lach schieten. [...] Niet alleen bezorgde Utile Dulci den aanwezigen 'n prettigen middag, doch ook werden de vrouwtjes hierdoor in de gelegenheid gesteld dezen zomer naar buiten te gaan".

Aan neerbuigendheid geen gebrek dus.

De honderdste voorstelling

Vrijdag 23 april 1926 was het zover met een opvoering van 'De Hanebalk'. Op de rugzijde van het programmaboekje stond: "Van de 100 voorstellingen werden er 54 voor een liefdadig doel gegeven en 46 geheel belangeloos aangeboden aan leden van andere nuttige maatschappelijke instellingen. Als netto-opbrengsten van de 51 liefdadigheids-voorstellingen (de laatste 3 van De Hanebalk niet medegerekend, daar de batijsaldi daarvan nog niet bekend zijn) werd aan de betrokken liefdadige instellingen in totaal afgedragen een bedrag van Fl. 13295,53 (Zegge dertien duizend twee honderd vijf en negentig gulden en drie en vijftig cents)." Dat was natuurlijk weer aanleiding voor een Souper, dit keer in de

Bovenzaal van Musis Sacrum, waar men zich tegoed deed aan:

Bouillon en tasse

Carré Monaco

Coeur de Veau Bouquetière

Crème fouetté aux Ananas à la Méringue Fruits

Ook toen al wisten ze bij UD van eten en drinken!

Bustocht

Op Hemelvaartsdag 13 mei 1926 vond weer eens een uitstapje plaats. Ditmaal was het excuus dat de heren A. de Groot en A. Hoogendijk hun 12.1/2 jarig Regeeringsjubileum moesten vieren als secretaris, resp. Commissaris van U.D.

Men koos voor een rit "per open Lancia Touring-car (met ruiten rondom "voor de meisjes") ten bate der Eerste Vlaardingsche Auto-garage".

Het programmaboekje voor die dag: Ontbijt thuis (liefst zoo uitgebreid mogelijk!), Afrit van het secretariaat te Schiedam om 9.45 v.m (de gasten worden verzocht behulpzaam te zijn bij het inladen der eerste levensbehoeften – 'hebt u niets vergeten, bijvoorbeeld de sherry?' Aankomst der jubilarissen met gevolg te Rotterdam om ca. 10 uur (niet in de Bodega!) Afrit ca. 5 minuten later (als de dames willen medewerken) Voortzetting van den tocht richting Gouda, Buiten de kom der gemeente Rotterdam rondrienen van den eere-wijn, uitreiking van feest-artikelen, toename der luidruchtigheid. Aankomst te Gouda ca. 11 uur waar niet zal worden halt gehouden, tenzij hoog noodig! Ongeveer 12 uur wordt de Utrechtse Dom gepasseerd (bezoeking niet toegestaan). Intusschen zullen eenige versnaperingen verorberd worden, terwijl vóóraf te Woerden de koffie reeds is genuttigd.

Na Utrecht optreden van Mr. Visser als guide. Z.E.D. zal o.m. een décoratief plekje aanwijzen om te lunchen (niet verder dan 2 M. het bosch in!)

LUNCH (bij slecht weer in de Speisewagen) Sherry – sandwiches – sherry - sandwiches – sherry....

Na de lunch bezoeking van de omstreken. Afgestapt zal worden in een ouderwetschen theetuin waar de gasten zich voor eigen rekening en risico op schommels, wippen e.a. toestellen kunnen vermaken. Netjes blijven! De thee wordt geheel belangeloos aangeboden. Snelle terugtocht naar Gouda: zonder stoppen (in verband met den borrell!). Aankomst in Hotel "De Zalm" ongeveer 5.1/2 uur ("Is dat vroeg genoeg, heeren?") Tijdens den borrell wordt aan de Dames gelegenheid gegeven tot het doen van inkoop in de stad (de

echte siroopwafels zijn van Kamphuysen!) DINER (aanvangstijd onbepaald) Italiaanse Schelp, Koninginesoep, Wienerschnitzel, Versche aardappelen, Spinazie, Vanille Ijs, Vruchten. Wijnen: melk, bier, limonade (naar keuze)

De foto's van dit genoeglijke uitstapje zijn helaas in het formaat 4 x 6 cm waar dan 16 mensen op staan!

15 jaar U.D.

UD greep elke gelegenheid aan om een feestje te bouwen, zo ook bij dit derde lustrum. In een ingezonden stuk in de krant wordt nog eens de nadruk gelegd op het feit dat de leden van U.D. alles doen om bij hun club te blijven:

"De Voorzitter van U.D. woont te Voorschoten, heeft zijn werkkring te Amsterdam en ziet, ondanks die bezwarende omstandigheden, nog altijd kans om 1 à 2 x per week des avonds naar hier te komen om te repeteeren.

En ja hoor, exact 6 maanden na de rit 'per open Lancia Touring-Car' zat men alweer aan tafel, ditmaal in Restaurant Fürstenberg in Rotterdam, met een diner bestaande uit 8 gangen. Een mens kan maar trek hebben!

De "Lancia Touring Car"

Dat diner was natuurlijk om het 3^e Lustrum van U.D. te vieren waarbij er maar liefst 26 personen zich tegoed deden. De rekeningen voor dat soort festiviteiten zijn niet in de annalen van UD terug te vinden: Alewijn de Groot was altijd zeer gul voor zijn U.D.-vrienden.

Ondertussen werd "Om 10.000 Dollar" acht maal opgevoerd, de laatste maal zelfs in de Leidsche Schouwburg!

Ede

Op een of andere, nu niet meer na te sporen manier, kwam U.D. ook op de Veluwe terecht, en wel bij de 'Edesche Officiers Tooneelvereniging "Het Hei-

bloempje". Er werd een wedstrijd gehouden ten bate van 'Het Steunfonds voor Officieren, Officersweduwen en -weezen' waaraan U.D. deelnam met de eenakter "De Armband". Het was de eerste maal dat U.D. aan een wedstrijd deelnam en de resultaten waren desastreus voor de andere verenigingen: U.D. ging strijken met vijf 1^e prijzen en twee 2^e prijzen. 'Het bedrag, dat ons later vergoed werd voor reis- en verblyfkosten werd door ons in de kas van voornoemd liefdadig doel gestort, hetgeen ten zeerste gewaardeerd werd, blykens een ontvangen schrijven van het Hoofdbestuur in Amersfoort.'

Jammer van de gouden medaille

Schiedamsche Courant van 20 maart 1927

Uit het Jaarverslag blijkt 'dat bij een huiszoeking te 's Gravenhage alleen eerstgenoemd exemplaar werd teruggevonden.' Waar de gouden medaille zich thans bevindt is helaas onbekend.

1927

In 1927 wordt eerst 'Z.B.B.H.H. gespeeld (Voor de jeugdigen onder de lezers: Zijn Bezigheden BuitensHuis Hebbende) en daarna 'Zijn Revanche'. Het eerste stuk gaat maar 5 maal, maar het tweede wordt wel 11 keer gespeeld. Jan Vos en Len Cokart worden weer hemelhoog geprezen: "Jan Vos heeft gisteravond zijn veelzijdigen aanleg getoond door een creatie van den blinden uitvinder Van Es, welke voortdurend bewondering afdwong. Sober en fijn spel! Den rol van Lena was zeker de zwaarste van alle en slechts een uitnemend en fijngevoelig talent als mevrouw Cokart, kan van de Lena-figuur een zoo gave, ingetogen en te gelijktijdig losse uitbeelding geven, als waarvan wij gisteren getuige waren."

1928

In april start de serie opvoeringen van "Millionair tegen wil en dank." Er ontstaat wat gemor over reiskosten omdat men ver speelde ("onder andere in Bilthoven en Leiden"). Daarom "is by beschikking van het bestuur der S.T.V."U.D." bepaald dat aan leden die medewerken aan de uitvoeringen en aan personen die voor een goed verloop der uitvoering onmisbaar zijn [...] reiskosten van hun woonplaats naar de plaats waar gespeeld wordt zal worden vergoed wanneer deze reiskosten (retour) de som van f 1,50 te boven gaan. De leden zyn in dit geval verplicht op de Nederl.Spoorw. 3^e klasse tarieven te declareren en wanneer gebruik gemaakt wordt van tramwegen waar een klasse-indeeling bestaat, steeds de tarieven der laagste klasse in rekening te brengen. Verder zyn zy verplicht volgens de kortste route te reizen." Ook blijkt dat de R.K. Schiedamsche Toneelclub precies hetzelfde stuk gaat spelen. Au!

Was vorige jaar een uitstapje gedaan per "Lancia Touring-Car", dit jaar vaart men naar Dordrecht. Kosten f 2,50 p.p., daarna diner in Rotterdam voor eveneens 2,50. In het jaarverslag wordt melding gemaakt dat "wegens ongesteldheid van mevr. Maas Geesteranus-Hoogerwaard, mevr. De Jongh-Geesteranus bereid werd gevonden de piano-party in het U.D.-strykje op zich te nemen." Dat was de moeder van ons erelid Tilly van Traa!

1929

In dit jaar wordt "Hôtel Het Witte Paard" opgevoerd, in totaal 12 keer. Het Rotterdamsch Nieuwsblad meldt daarover: "Een Schiedamsch auditorium, dat veel en hartelijk lacht en zóó medeleeft, dat het zyn vroolijkheid geheel den vrijen teugel laat: het is alleen Utile Dulci, die dat wonder kan volbrengen."

De al bijna traditionele boottocht op Hemelvaartsdag wordt op typische U.D. wijze aangekondigd: "Boottocht, te houden door de Democratische Tooneelpartij "Holland" (afdeeling Schiedam). Politiek leider: L. Visser, Financieël leider: A. de Groot."

1930

In 1930 gebeurt iets vreemds. Wordt op 30 november 1929 nog in een rondschrijven aan de leden gemeld dat het in reserve gehouden blijspel in drie bedrijven "De zonderlinge Bruidegom" op 6 december voor het eerst gerepeteerd zal worden, het programma van de Feestavond op 18 januari 1930 meldt dat 'het spel in twee bedrijven "Een Verschrikkelijke Vrouw"

opgevoerd gaat worden. Later komt de aap uit de mouw: een van de leden van U.D., de heer C.E.W. Krediet, heeft dit stukje geschreven als 'klein stukje, voor tusschentijdse medewerking aan feestavonden van andere vereenigingen. En gezien de recensies heeft hij het nog goed gedaan ook!

Later in 1930 komt dan alsnog "De zonderlinge bruidegom" op de planken – het stuk wordt in totaal zelfs 10 keer opgevoerd.

Het U.D.-strijkje is inmiddels opgevolgd door het S.O.S.-strijkje met als pianist Dick Kok, die in het stuk ook nog drie rollen vervult – in het jaarverslag staat "o.i. een wel wat àl te zware taak voor een nog zoo jeugdig lid". Verder bevat het jaarverslag nog een steek onder water naar het lid wat de jaarlijkse boottocht organiseert: [...] met het gevolg, dat wij te Gouda voor de sluis bleven liggen en aldaar in "De Zalm" moesten lunchen, in plaats van te Boskoop, zooals oorspronkelijk de opzet was."

22 november 1930 wordt de Feestcommissie die het 20-jarig bestaan in 1931 moet gaan organiseren geïnstalleerd in restaurant Royal in Den Haag. Dit keer omvat het menu 10 gangen met **zes** verschillende wijnen.

Eind 1930 begint het seizoen met het 'blij eindigend Paradijsverhaal in drie bedrijven 'De Firma 'Adam en Eva'. Dat geeft al direct een probleem: "Het is gebleken dat in Vlaardingen eenige bezwaren tegen de titel van dit stuk gemaakt werden en men zelfs -alleen op de titel afgaande, dus zonder verder iets van den inhoud van het stuk te kennen- zòòver ging, te veronderstellen, dat met de opvoering van dit stuk zekere gevoelens gekwetst zouden worden.

Het zij ons vergund -ofschoon misschien ten overvloede, daar toch de reputatie van "Utile Dulci" voldoende waarborg moet zijn, dat de stukkenkeuze boven iederen twijfel verheven is-hierbij nog eens categorisch te verklaren, dat er in het geheelen stuk met geen enkel woord aan het Paradijsverhaal gerefereerd wordt, dat er dan ook niemand eenigen aanstoot aan dit stuk kan nemen en de inhoud zelfs zòò onschuldig is, dat men zijn kinderen met de meeste gerustheid naar deze voorstelling zal kunnen meenemen."

Ja, in die tijd verstonden ze nog de kunst om lange zinnen te maken - de laatste telt 80 woorden!

Maar het stuk gaat erin als koek, en op 7 februari 1931 is het elf keer opgevoerd. "Een keurig blijspel, frisch en gezond van opzet, vol kostelijken humor. Een geweldig succes van

Utile Dulci met dit niet alledaagsche Amerikaanse stuk."

1931

In het laatste jaar van dit overzicht speelt U.D. "De Butler", een 'spannend detective-stuk'. De stukkeuze wordt nogal bekritiseerd, in verschillende kranten. Er wordt geschreven: "Over het geheel is het stuk zeer onbevredigend. Er worden beloften gedaan die niet bevredigd worden. U.D. heeft nog gepoogd de hand zoover mogelijk toe te steken, doch dat zij niet ver genoeg reiken kon ligt niet aan haar. Waar niet is, verliest de keizer zijn recht.

Als tegenwoord van den Heer De Goede, die U.D. dankte voor het spel en de dames bloemen aanbod, zeide de heer Vos dat U.D. in het succes van het stuk een aanleiding heeft gevonden om op den ingeslagen weg voort te gaan. Mocht dit het besluit van den heer Vos zijn, dan worde op dien weg een bordje geplaatst met: voetangels en klemmen, pas op voor den hond!"

'De Butler' wordt 5 keer opgevoerd – aan het eind van seizoen '30 – '31 heeft U.D. 186 voorstellingen gespeeld sinds haar oprichting.

Met dank aan Peter van Straaten:

"WAS HET LEUK?"

Teksten en gegevens zijn ontleend aan de door Linus Visser bijgehouden Voorstelings- en Herinneringsboeken.